

031078P MATRIISIALGEBRA

Loppukoe 27.9.2016

LASKUT NÄKYVIIN!

1. Olkoon

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 4 & 18 & 26 \\ 3 & 16 & 30 \end{pmatrix}.$$

- a) Määrittää matriisin A LU -hajotelma. (3p)
 b) Ratkaise kerroinmatriisin LU -hajotelman avulla yhtälöryhmät

$$\begin{cases} x_1 + 4x_2 + 5x_3 & = k \\ 4x_1 + 18x_2 + 26x_3 & = 0 \\ 3x_1 + 16x_2 + 30x_3 & = -k, \end{cases}$$

kun $k = 1, 2, 3, \dots, 155$. (3p)

2. Määrittää matriisin

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 3 & 1 \\ 4 & 6 & 2 & 8 & 4 \\ 0 & -1 & 1 & 2 & 0 \end{pmatrix}$$

aste, nulliteetti, ydin ja ytimen kanta.

3. Olkoon matriisi $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}$. Onko A diagonalisoituva? Jos A on diagonalisoituva, niin määrittää matriisi A^{555} matriisin A diagonalisoinnin avulla. Jos A ei ole diagonalisoituva, niin perustele miksi ei ole.

4. Ratkaise yhtälöryhmä

$$\begin{cases} 3x_1 + x_3 = 4 \\ -x_1 - x_2 + 3x_3 = 1 \\ x_1 + 2x_2 = 3 \end{cases}$$

järkevästi Jacobin menetelmällä lähtien vektorista $\underline{x}^{(0)} = \underline{0}$. Laske toinen iteraatio $\underline{x}^{(2)}$. Kirjoita järkevä iteraatiomatriisi G yllä olevalle yhtälöryhmälle sekä laske $\|G\|_\infty$.

Kaavoja:

$$\begin{aligned} D &= T^{-1}AT & \|A\|_2 &= \sqrt{\lambda}, \\ \frac{y_k \cdot y_{k+1}}{y_k \cdot y_k} &= \lambda_1^{(k)} & \|A\|_{F_r} &= \sqrt{\sum_i \sum_j |a_{ij}|^2} \\ \|A\|_1 &= \max_{1 \leq j \leq n} \sum_{i=1}^m |a_{ij}| & \kappa(A) &= \|A\| \|A^{-1}\| \\ \|A\|_\infty &= \max_{1 \leq i \leq m} \sum_{j=1}^n |a_{ij}| & \underline{x}(t) &= e^{tA} \underline{x}_0 \\ & & f(A) &= d_0 I + d_1 A + d_2 A^2 + \dots + d_{n-1} A^{n-1} \end{aligned}$$

$$q_1 = \frac{a_1}{\|a_1\|}, \quad q_k = \frac{v_k}{\|v_k\|}, \quad k = 2, 3, \dots, n,$$

$$v_k = a_k - (q_1^T a_k) q_1 - \dots - (q_{k-1}^T a_k) q_{k-1}, \quad k = 2, 3, \dots, n.$$